

Luova talous ja matkailu – Kuopion työpaja

Pohjois-Savon liitto

pe 22.5. klo 13.00–14.30

Tiia-Mari Mäkisen kuuntelukierros ryhmissä, havainnot ja muistiinpanot:

”Tarvitaan vähemmän yksin huovuttamista ja enemmän yhteishuovutusta.”

Ryhmä A: Matkailu, terveys ja kulttuurihyvinvointi

Keskeiset havainnot

- Kehittämishankkeilla tulee olla selkeä tarve ja tarkoitus.
- Keskustelussa korostui siirtyminen puheesta konkreettisiin tekoihin.

Esimerkki konkretian tarpeesta:

"Meillä on iso turvekasa tontilla. Tuletteko siihen tanssimaan?"

Kehittämistarpeet

- Hyvinvointimatkailun käsite kaipaa kirkastamista: Mitä hyvinvointimatkailu tarkoittaa? Miten hyvinvointi, matkailu ja kulttuuri yhdistyvät houkutteleviksi palveluiksi?
- Tarvitaan enemmän valmiita tuotteita ja palveluita.
- Tarvitaan sisältöjä, joista voidaan rakentaa myytäviä tuotteita.

Haasteita mm:

- Kulttuurielämysten palveluketjut ovat haavoittuvia.
- Verkostot voivat olla olemassa, mutta toimitusvarmuus ei aina toteudu.
- Matkailuyrittäjä ei voi luvata palvelua asiakkaalle, jos sen toteutuminen on epävarmaa.

Ryhmä B: Uudistuva matkailu – toimialojen välinen yhteistyö

Keskeiset teemat

- Ruokakulttuuri matkailun vetovoimatekijänä.
- Aitous kestävän matkailun perustana.

- Matkailun tulee rakentua paikallisuudelle.
- Kehittämistä tulee tehdä yhteistyössä paikallisten yhteisöjen kanssa.
- Paikallisyhteisöissä on myös merkittävää matkailupotentiaalia.

Mikä on nuorten rooli matkailun kehittämisessä?

Miten paikalliset, arkipäiväiset ja itsestään selviltä tuntuvat kulttuurituotteet tuotteistetaan matkailijoille?

- Esimerkiksi: sauna, suomalainen luonto, mökkikulttuuri, paikallinen ruoka, vuodenajat -> Suomalaiselle ne voivat olla tavallisia, mutta kansainväliselle matkailijalle ainutlaatuisia elämyksiä.

Haaste

- Miten uudistuva matkailu sanoitetaan ymmärrettävästi:
 - suomalaiselle matkailuyrittäjälle, jotta hän osaa hyödyntää sitä osana elinkeinotoimintaansa?
 - kansainväliselle matkailijalle?

Ryhmä C: Kulttuurimatkailu, elämykset ja ruoka

Koko maakuntaan (ja Itä-Suomeen) tarvitaan enemmän reittejä, polkuja ja teemallisia kokonaisuuksia.

Esimerkkejä teemareiteistä:

- Teollisen kulttuurin reitit
- Ruokamatkailureitit
- Kulttuuriperintöreitit
- Tapahtumareitit

➔ Kuka nämä teemoittaa? Miten niitä tarjotaan eteenpäin? Kuka johtaa, kenen vastuulla?

Ketjutus, yhteistyö, reitit, polut

Tarvitaan:

- toimijoiden välistä yhteistyötä
- yhteisiä tuotteita
- helposti löydettäviä kokonaisuuksia
- Tarvitaan yhteinen alusta, jossa toimijat löytävät toisensa.
- Tarvitaan yhteinen näkyvyys matkailijoille.

Klovnituoteidea

- Klovnit Äimänkäki ja H. Moilanen

Ryhmä D: Liikunta- ja urheilutapahtumat

- Pohjois-Savossa ja Itä-Suomessa yhteistyön merkitys korostuu: Tapahtumainfra ei ole yhtä vahva kuin suurissa kaupungeissa (esim. Etelä-Suomi, Helsinki ja Tampere - Näillä alueilla monet palvelut ovat jo valmiiksi olemassa, idässä ne pitää rakentaa tapahtuman yhteyteen.)

Esim. Urheilutapahtumien ympärille tarvitaan:

- majoituspalveluita
- ravintolapalveluita
- kulttuurisisältöjä
- oheisohjelmaa mm. perheille
- kuljetus

➔ Tapahtumat menestyvät parhaiten osana laajempaa palvelukokonaisuutta.

Ryhmä E: Digitaaliset palvelut ja jakelumallit matkailuun ja luoville aloille

Mistä matkailupalvelut löydetään?

- Tarvitaan yhteinen digitaalinen alusta.
- Tarvitaan parempaa näkyvyyttä ja viestintää: mitä esim. Google nostaa esiin ja millä periaatteella?
- Palveluiden löydettävyyttä tulee parantaa.
- saavutettavuus
- monikielisyys
- käyttäjäystävällisyys

Yhteenveto teemoista, jotka nousivat esiin kaikissa ryhmissä

1. Valmiita tuotteita ja palveluita tarvitaan enemmän

Kaikissa ryhmissä korostui tarve:

- helposti ostettaville tuotteille
- ympärivuotisille palveluille
- selkeille palvelukokonaisuuksille

Pelkät ideat eivät riitä. Tarvitaan myytäviä ja saatavilla olevia tuotteita.

2. Palveluketjujen haavoittuvuus ja toimitusvarmuus

- palveluntuottajia ei aina löydy oikeaan aikaan
- vastuut ovat epäselviä
- toimitusvarmuutta ei voida taata

Tämä vaikeuttaa erityisesti:

- kulttuuripalveluiden myyntiä
- ruokamatkailutuotteita
- kansainvälisten asiakkaiden palvelemista

3. Digitaalisten alustojen ja viestinnän puutteet

Haasteita:

- palveluiden heikko löydettävyys
- hajallaan oleva tieto
- puutteellinen monikielisyys

Palveluita on olemassa, mutta asiakkaat eivät löydä niitä.

4. Yhteistyön vahvistaminen

Työpajan vahvimaksi vertauskuvaksi nousi ajatus:

"Jokainen huovuttaa omassa komerossaan."

"Miksemme huovuta yhdessä?"

Yhteistyöllä voitaisiin:

- rakentaa suurempia kokonaisuuksia
- vahvistaa näkyvyyttä
- kasvattaa vaikuttavuutta
- jakaa osaamista ja resursseja

5. Palveluinfran rakentaminen Pohjois-Savoon

Toisin kuin suurissa matkailukeskuksissa (esim. Etelä-Suomi, isot kaupungit), infrastruktuuri ei aina ole valmiina.

Tarvitaan:

- tapahtumainfraa
- palveluverkostoja
- yhteistyörakenteita
- digitaalisia alustoja

Pohjois-Savossa infraa on rakennettava aktiivisesti.

MITÄ SEURAAVAKSI?

KONKRETIA 1. Ketjutus, reitit ja verkostot

- Rakennetaan maakunnallisia reittejä ja palveluketjuja.
- Luodaan yhteisiä teemallisia matkailukokonaisuuksia.

Kuka johtaa tätä kehitystä?

KONKRETIA 2. Toisten palveluiden näkyväksi tekeminen

- Nostetaan aktiivisesti esiin muiden toimijoiden palveluita.
- Rakennetaan yhteisiä asiakaspolkuja tätä kautta.

Kuka toteuttaa, kuka nostaa toisen esiin, missä kanavassa ja millä tavalla? Mitkä ovat yhteiset pelisäännöt?

KONKRETIA 3. Saavutettavuus ja monikielisyys

- Parannetaan digitaalista löydettävyyttä.
- Kehitetään monikielisiä digi (ja muita) -palveluita.
- Huolehditaan sekä digitaalisen että fyysisen palveluympäristön saavutettavuudesta.

Kuka johtaa kokonaisuutta? Miten? Tarvitaanko saavutettavuuden yhteiset standardit matkailutuotteille?

KONKRETIA 4. Tarinallistaminen

- Rakennetaan tuotteille vahvemmat tarinat.
- Hyödynnetään luovien alojen osaamista tuotteiden kehittämisessä.
- Tehdään palveluista houkuttelevampia ja paremmin myyviä.

Kuka palkkaa taiteilijan mukaan kehittämistyöhön?

KONKRETIA 5. Sisällöt ja verkostot

- Sisällöt ovat matkailutuotteiden ydin.
- Verkostot mahdollistavat sisältöjen syntymisen ja jakamisen.
- Tarvitaan koordinoitua verkostotyötä.

Kuka johtaa verkostoa?

KONKRETIA 6. Tahkon monitoimikenttä

Työpajassa nousi esiin konkreettisenä kehityskohteenä: Tahkon monitoimikenttä

Kuka lähtee mukaan toteuttamaan ja kehittämään tätä kokonaisuutta? Millainen porukka tämän idean ympärille kokoontuu ja kuka johtaa?

KESTÄVYYS: Voimme itse määritellä, millä ehdoilla meille matkustetaan ja/tai millä ehdoilla meillä ollaan? Ei viherpesua vaan aitoa kestävyyttä, laadun tae. Läpileikkaavuutta tarvitaan, ehkä jopa koko yritysfilosofian uudistusta.

SISÄLLÖISTÄ:

Aktivismia! Kädenlämpöinen ei riitä. Sivurönsyt pois. Keskittyminen ja fokus kirrkaaksi.

Live like a local -ruokailu toteutukseen. Kuka lähtee kehittämään?

Mitä saunassa tehdään? Miten siellä ollaan?

Merkkihenkilöiden kutominen mukaan matkailubisnekseen. Vrt. Mikkelissä Marskin illallinen, Marskin tarina, Marski vetää kierroksen (oikea tieto, laadukas dramaturgia ja laadukas toteutus ja myynti), keitä meillä?

Miten saada ihminen tulemaan takaisin Itä-Suomeen?

ISO KUVA, JOHTAMINEN JA SUUUNNITELMALLISUUS: Kuka/ketkä tekevät? Kuka johtaa? Kenelle annetaan vastuu ja kuka toimeenpanee? Ketkä suostuvat johdettaviksi?

Matkailujohtaminen.

Urheilun ja kulttuurin sisällöt yhteen! Johtaminen ja organisointi kuntoon.

Kuka tarttuu kulkuyhteyksien parantamisen asiaan? Mikä joukko? Kasvot ja konkretia tälle asialle?

Rakenteiden uudistamisen/räjäyttämisen tarve (esim. yksinyrittämisen haasteet)? Kuka vie viestiä ja tekee vaikutustyötä päättäjiin?

TÄRKEITÄ:

Asioiden ketjuttaminen, yhteinen suunta.

Toistemme aito kohottaminen ja kehuminen!

Hanketietous, ei poteroitumista tai oppilaitosten sisäänpäin kääntyneitä ”päänahkahankkeita”.

Kulttuurin ammattilaisista löytyy moniosaajia. Matkailun ammattilaiset ja taiteen kenttä mukaan innovointiin ja sisältötyöhön!

KAIKESSA:

Katse peiliin: Oma valmius tulee tarkastaa. Eli mitä itse tuot yhteiseen pöytään: aikaresurssia, kehitysideoita, valitusta, kumppanuutta, osaamista, tyrmäämisen kulttuuria, epäilyä, rakentavaa otetta jnejne?

ASKEL KERRALLAAN. Päättävä ja kuljettava päätöksen suuntaan: Mitä askeleita? Mihin suuntaan? Kenen kanssa? Miksi?